

ΟΙ ΝΕΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ.

ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐδημοσιεύθη πρό τινας ἐν σπουδαίῳ γερμανικῷ περιοδικῷ τὸ ἐξῆς περὶ τῶν νέων Ἑλλήνων ἄρθρον τοῦ γερμανοῦ Ἐδουάρδου Ἐγγελ.

„Ἡ Ἑλλάς δὲν κεῖται τανῦν, ἔπως ἄλλοτε, ἐκτὸς τῶν εὐρωπαϊκῶν ὁρίων· πολλάκις τῆς ἐβδόμηδος δυνάμεθα διὰ διαφόρων ὁδῶν, ἂν τὴν βραχυτάτην δὲν μᾶς φράξῃ ἡ χολέρα, νὰ φθάσωμεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἐκεῖθεν ἐντὸς βραχείας χρόνου νὰ περιπλεύσωμεν τὴν Πελοπόννησον ἐντὸς αὐστριακῶν ἢ ἐλληνικῶν ἀτμοπλοίων, παρεχόντων εἰς τοὺς ἐπιβάτας ὅλας τὰς ἀναπαύσεις. Κατὰ τὸν εὐχάριστον τοῦτον περίπλουν δεσφάτι τις πλείστας ὄσας παραλίους πόλεις καὶ πολίχνια, ζωγραφικώτατον παρεχούσας θέαμα εἰς τοὺς ἐντὸς τοῦ πλοίου, ἐν Ἀθήναις παρατηρεῖ θαυμάσιόν τι κρᾶμα παρισιανοῦ καὶ βρυξελλαιοῦ βίου, ὃν ἐπέχρωσεν ὀλίγον ἡ θέρη καὶ ἡ νοχέλεια τῆς Ἀνατολῆς, ἐν Κερκύρᾳ νομίζει, ὅτι εὐρισκεται ἐν νοτιοῖταλκῇ πόλει μὲ ἐλληνικὸν χαρακτήρα, ἀπὸ Κατακόλου μεταβαίνει ἐφ' ἀμάξης εἰς Πύργον καὶ ἐντεῦθεν εἰς Ὀλυμπίαν, παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἕνα διερχομένην, φυσικῶς κατάρθωσε κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην νὰ ἴδῃ καὶ φρουρὰς ἐπὶ τῇ ἑλκῇ τῆς Ἑλλάδος καὶ οὕτως ἀποκτᾷ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐγνωρίζον ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἀνθρώπους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐξαιρετικῶν ἐκείνων περιηγητῶν, οἱ ὅσοι εἰσέδυσαν εἰς τὰ μεσόγεια τῆς χώρας καὶ μάλιστα ἔχοντες τὸ μᾶλλον ἀπαραίτητον ἐρευνητικὸν μέσον, τὴν γνώσιν τῆς ἐγχωρίου γλώσσης, εἶνε εἰσέτι ἐλάχιστος, καὶ δι' αὐτὸ παντοσείδες προλήψεις ἐπικρατοῦσι καὶ ὑποστηρίζουσιν ἄλλῃλας, ὅπως τὸ δημῶσιον τῆς Εὐρώπης μὴδέποτε λάβῃ ἀκριβῆ, ὁρῶν καὶ ἀνεπηρέαστον γνώσιν περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νῦν Ἑλλήνων. Διότι πᾶν ὅ,τι βλέπει τις κατὰ μίαν τοιαύτην περιοδεῖαν περιέχει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μόνον τὰ κατ' ἐπιφάνειαν κείμενα σημεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ βίου, ἀποκρύπτει δὲ τὰς πλείστας τῶν ἀγαθῶν ιδιοτήτων τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μάλιστα τὸς ἀποκρύπτει, ὥστε δὲν πρέπει ν' ἀπορῶμεν ἂν καὶ σήμερον ἀκόμη, τὴν ἐποχὴν τῶν ταχυτάτων τῆς συγκοινωνίας μέσων, οἱ Ἕλληνες καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς μᾶς εἶνε μᾶλλον ἄγνωστοι παρὰ τοὺς λαοὺς καὶ τὰς χώρας τῆς δυτικῆς καὶ ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς.“

„Καὶ ἐν πρώτοις περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων! Ἡ ἐπιστήμη ἀπὸ πολλοῦ ἀπέριψε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ Φαμεράδερ, εἰπόντος ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ νότιοι Σλάβοι ἀναμειγμένοι μετὰ Ἀλβανῶν. Ἐν τῇ καθημερινῇ ὁμῶς βίῳ, ἐφ' ὅσον τοῦλάχιστον οἱ τῆς Δύσεως ἄνθρωποι ἐνδιαφέρονται περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀκούει τις πανταχόθεν ἀφελέστατα ἐκφερόμενην τὴν γνώμην, ὅτι οἱ νῦν Ἕλληνες οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχουσι πρὸς τοὺς παλαιούς. Ἐν ταῖς γερμανικαῖς Πανεπιστημίοις εἶδον οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν Ἕλληνας τινας φοιτητάς καὶ ἐπειδὴ οἱ κύριοι οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶνε μικροὶ τὸ σῶμα καὶ μακρόθεν ὁμοιάζουσιν ὀλίγον πρὸς τοὺς νοτίους Σλάβους, ἐξηκολούθησαν νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν πρόληψιν τῶν ταύτων.“

„Ὅχι! Ὁ νεώτερος Ἕλληνας εἶνε γνήσιος καὶ ἀληθὺς ἀπόγονος τῶν παλαιῶν, ἰσῶς πολὺ περισσότερον παρ' ὅσον οἱ σημερινοὶ Ἱταλοὶ εἶνε ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων. Ἀναμίξεις μετ' ἄλλων λαῶν, κατακτητικῶς ἐπιδραμόντων εἰς τὴν χώραν κατὰ τὸν μεσαιῶνα, βεβαίως συνέβησαν οὐκ ὀλίγαι, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξαν τὸς μὲν μεγάλοι, ὥστε νὰ μεταβάλλωσι καὶ νὰ διαφθερίωσι τὸν χαρακτήρα, τὰ ἥδη καὶ πρὸ πάντων τὴν γλῶσσαν τοῦ ἱθαγενοῦς λαοῦ. Ἐν ταῖς νήσοις μόνον τοῦ Ἰονίου πελάγους, ἐν Κερκύρᾳ, Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ, κυκλοφορεῖ ἐν ταῖς φλεβί τῶν κατοίκων τὸς ἰταλικὸν ἢ φραγκικὸν αἷμα, ὅσον καὶ ἐλληνικόν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ τοῖς περιχώροις ἡ γνησιότης τῆς φυλῆς δὲν φαίνεται τὸς μὲν τελεία. Ἀλλ' ἐν τῇ λοιπῇ χώρᾳ, ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῇ Στερεῇ Ἑλλάδι, ἐνδιατᾶται λαός, ὅστις καθ' ὁλοκληρίαν, φυσικῶς τε καὶ πνευματικῶς, εἶνε διάφορος ὢλον τῶν ἄλλων λαῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ἰδίᾳ τῶν νοτίων Σλάβων.“

„Ὅστις ἐξ Ἀρκαδίας μετέβη διὰ τῆς Μεσσηνίας εἰς τὴν Λακωνίαν καὶ εἶδε τοὺς ὑψηλοὺς ἄνδρας, οὐχὶ σπανίους, ἀλλ' ἀποτελοῦντας τὸν μέγιστον τῆς χώρας πληθυσμόν, γίγαντας ὄντως καὶ ἀκραφνῇ πρότυπα εὐγενεστάτης ἀνδρικῆς καλλονῆς, αὐτὸς οἰκτερεῖ ἑαυτὸν βεβαίως διὰ τὴν πρόληψιν, τὴν ὅποιαν εἶχε προηγουμένως περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν νῦν Ἑλλήνων. Οἱ ἄνθρωποι αὗτοι δὲν ἔρχονται βεβαίως εἰς Γερμανίαν διὰ νὰ σπουδάζωσιν ἐν τοῖς ἡμετέροις Πανεπιστημίοις, οὐτε τελλοῦσι τοὺς υἱούς των. Μένοντες ἐν τῇ ἰδίᾳ τῶν ἐστίᾳ, καλλιεργοῦσιν πατροπαράδοτος τὴν αὐτὴν ἄμπελον, συλλέγουσι τὰς ἐλαίας ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐλαιοδένδρων καὶ δὲν μεταβάλλουσι τὰ ἀρχαῖα ταῦτα ἔθιμά των ἐνεκα τῆς ὁλονὲν ἐξαπλουμένης ἐλληνικῆς παιδείσεως. Πάντες οἱ ἐξ Ἑλλάδος ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς εἶνε κάτοικοι τῶν πόλεων, εἶνε γενεὰ φθισίσα καὶ μαραιομένη ἐν ταῖς πόλεσιν ἐν τοῖς ξενοδοχείοις δὲ μορφωθεῖσα καὶ ἀναπτυχθεῖσα.“

„Ἐτι μᾶλλον ἀπρόσβλητοι παρὰ τοὺς ἐθνολογικοὺς εἶνε οἱ ἐκ τῆς

γλώσσης ἀπορρέοντες λόγοι περὶ τῆς γνησιότητος τῶν νῦν Ἑλλήνων. Ὁ Ἑλληνικὸς εἶνε ὁ μόνος ἐπὶ γῆς λαός, ὅστις ἐπὶ χιλιετηρίδας πιστῶς ἐτήρησε τὴν γλῶσσάν του. Μυστηριώδες τι αἰσθημα καταλαμβάνει τὸν ἐξετάζοντα τὴν γλῶσσαν, ὅταν ἐν τῇ νεοελληνικῇ γλώσσῃ, ἐν τῇ δημῶδεϊ, εὐρίσκη βίους τοὺς τύπους καὶ τὰς λέξεις, τὰς ὁποίας ἐκ παίδων ἐσυνείδισε νὰ θεωρῇ ὡς ἀπὸ πολλοῦ ἐξηφανισμένας, τὴν δὲ γλῶσσαν τὴν ἐλληνικὴν ν' ἀποκαλῇ νεκράν! Ἡ ὑπὸ τῶν σημερινῶν ἀστών τῆς Ἑλλάδος ὁμιλουμένη καὶ ἡ ὑπὸ τῶν δημοσιογράφων καὶ συγγραφέων γραφομένη γλῶσσα πρὸς τὸ παρὸν δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει, διότι δὲν εἶνε δημῶδης, ἐσχηματίσθη δὲ μετὰ κόπου πολλοῦ γενομένη ἀντικείμενον μελέτης καὶ σπουδῆς. Οὐδεὶς ἐν Ἑλλάδι ὁμιλεῖ τὴν γλῶσσαν τῶν ἐφημερίδων καὶ βιβλίων ὡς γλῶσσαν συναναστροφῆς, ἐξαιρουμένου τοῦ βουλευτηρίου ἐνθα θεωρεῖται τοῦτο ἀναγκαῖον. Δι' αὐτὸ καὶ μένει τις ἐννεός, ὅταν, ἀφ' οὗ ἐν τῇ πατρίδι του μετὰ κόπου πολλοῦ ἐμελέτησε καὶ ἔμαθε τὴν νεοελληνικὴν, ἀποβιβάζομενος εἰς Κέρκυραν οὕτε τὴν γλῶσσαν τῶν ἐκεῖ κατοίκων ἐννοεῖ οὐτε αὐτὸς γίνεται καταληπτὸς εἰς τοὺς ἐντοπίους. Διότι ἐν τῇ οἰκονομίᾳ καὶ τῇ καθημερινῇ ἀναστροφῇ ἐπικρατεῖ πανταχοῦ ἡ νεοελληνικὴ δημῶδης γλῶσσα, ἐλληνικῇ, ἐλληνικωτάτῃ κατ' οὐσίαν καὶ μορφήν καὶ τύπους καὶ ἔχουσα τὸς ὀλίγας ξένας λέξεις ἐν τῇ ἰδίᾳ τῆς λεξικῇ, ὥστε ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ, οἱ δανεισθέντες καὶ δανειζόμενοι ἀληθῶς ὁλοκληροῦς λεγώνας ξενικῶν λέξεων, δέον νὰ ἐρυθριῶμεν ἐκ τῆς αἰσχύνῃς. Ἡ ἐπὶ αἰῶνας μακροῦς ὑποταγὴ τῆς χώρας εἰς τοὺς Ἱταλοὺς καὶ Γάλλους, κατέπιν δὲ ἡ ἐπίσης μακρὰ δουλεία τῆς εἰς τοὺς Τούρκους οὐδὲν κατάρθωσεν ἀπέναντι τῆς ἀνανάτου γλώσσης τοῦ ἔθνους τούτου. Ἀν ἐξαίρεσωμεν ὀλίγας τινας ἐπὶ τῶν δακτύλων ἀριθμουμένας καὶ ταύτας βαθμυδὸν ἀποσκορακίζομένας τουρκικὰς καὶ ἰταλικὰς λέξεις, ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα ἔμεινε γνησιώς καὶ καθαρώς ἐλληνικῇ.“

„Ἐτέρα πρόληψις κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἑλλήνων εἶνε αἱ περὶ ληστείας διαδιδόμεναι φῆμαι. Ὁ παρὲλθον χρόνος ἀκόμη, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους ἐν τῇ ζητήματι τοῦτο ἡ δημοσία γνώμη τῆς Εὐρώπης βελτιωθῇ τρόπον τινά, καὶ ἐν τούτοις δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἀδικαιώτερα ταύτης πρόληψις ἐναντίον χώρας καὶ λαοῦ. Ἀπὸ 16 ἑναιυτῶν ἐναντίον οὐδενὸς ξένου ἐγένετο ἐν Ἑλλάδι ἀπόπειρα ἐχθρικῆς προέβλησιν ἐπὶ σκοπῷ φόνου ἢ διαρπαγῆς τῆς περιουσίας του, ἐν ᾧ οὐκ ὀλίγοι Γερμανοὶ περιηγοῦνται καὶ τὰς ἀπωτάτας γωνίας τῆς χώρας μόνον ἢ μεθ' ἐνὸς ὁδηγοῦ, ἄσπολοι καὶ μὴ συνοδευόμενοι ὑπὸ χωροφυλάκων ἢ στρατιωτῶν. Ἀς ἀποσκορακίσθῃ ἐπὶ τέλους ἡ μοιραία αὕτη πλάνη, δυστυχῶς ἐπικρατοῦσα καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ἔτι πᾶς ὁδοιπόρος ἐν Ἑλλάδι διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ προσβληθῇ ὑπὸ ληστῶν, ν' ἀπαχθῇ εἰς ἄντρα καὶ σπήλαια σκοτεινὰ καὶ ν' ἀπαλλαγῇ μόνον ἀντὶ μεγάλων λύτρων! Καὶ κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν γράφονται αἱ γραμμαὶ αὗται καὶ ὁ λαὸς ἀπαξ εὐρίσκεται ἐπὶ ποδὸς πολέμου, καὶ τὸ στρατεύματα ἀπέρχονται εἰς τὰ μεθόρια καὶ μέγα μέρος τῆς χωροφυλακῆς ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα τῶν, ἡ ἐν Ἑλλάδι ἀσφάλεια εἶνε τὸς μὲν τελεία, ὅσον οὐδὲ ἐν αὐτῇ τῇ μέσῃ Ἱταλίᾳ, ἵνα μὴ ἀναφέρωμεν τὴν Σικελίαν. Ὁ ταξειδεύων εἰς Ἑλλάδα οὐδόλως ἔχει ἀνάγκην νὰ συμπαραλάβῃ τὸ πολυκροτῶν του, ἐκτὸς ἐὰν θέλῃ νὰ ἐξεγερῇ μόνον δυσπιστίαν, δυσμένειαν — ἡ νὰ φέρῃ ἀνωφελες καὶ ἀσκοπον βάρος. Ἐπὶ τῶν ἀτραπῶν τῶν ὁρέων εὐρίσκεται ὁ ὁδοιπόρος ἐν μεγαλητέρα ἐρημίᾳ ἢ ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ χώρᾳ τῆς Εὐρώπης, ἐξαιρουμένης ἰσῶς τῆς Νορβηγίας. Ἐὰν οἱ ποιμένες, οὗς συναντᾷ, ἤθελον νὰ ἐπιπέσωσι κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ληστεύσωσιν, ἡδύνατο νὰ τὸ πράξῃ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ευκολίας· ἀλλ' οὐδὲ κἂν σκέπτονται τοιοῦτό τι. Αἱ ληστρικαὶ ἐπιθέσεις ἐξετελοῦντο ποτε (ἡ τελευταία κατὰ τὸ 1869) ὑπὸ διωργανωμένων συμμοριῶν, τὰς ὁποίας ἡ κυβερνήτης ἰδίως τοῦ Δελφινωγῆρος τοσοῦτον αὐστηρῶς κατεδίωξε καὶ ἐξολόθρευσε, ὥστε τὴν σήμερον ἐπίσης ἀσφαλῶς δύναται τις νὰ ταξειδεύῃ ἑλὼν τὴν Ἑλλάδα ὅπως καὶ τὴν Γερμανίαν, τὸ Τυρόλον ἢ τὴν Ἑλβετίαν.

Εἰς βεβαίως κίνδυνος ὑπάρχει διὰ τὸν ὁδοιπόρον, ἐὰν μάλιστα δὲν εἶναι ἑφιππος, τὸ μέγα πλῆθος τῶν χωρικῶν κυνῶν, οἵτινες ὡς λύκοι ἀγελῶν ἐφορμῶσι κατὰ τοῦ πλησιάζοντος εἰς χωρίον τι ὁδοιπόρου, περικυκλόντες αὐτόν, δεικνύοντες τοὺς μακροὺς ὀδόντας καὶ ἔτοιμοι νὰ τὸν κατασπαράξωσιν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ. Οὐχ ἥττον ὁμοῦ πρὸς ἀποσώβρσιν τῶν θηρίων τούτων, ἅτινα μᾶλλον ὑλακτοῦσιν ἢ δάκνουσιν, ἀρκεῖ ἡ ὁδοιπορικὴ ράβδος ἢ ἡ ἀπλὴ ἀπειλὴ λιθοβολίας.

Ἐντελῶς ὅμοιοι πρὸς τοὺς προγόνους των εἶναι οἱ Ἕλληνες κατὰ τὴν φιλοξενίαν, ἀρετὴν ἥτις ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀγνωστος. Ὅσον καὶ ἂν ἡ στέρσις τῆς συνήθους εὐζωίας κατὰ μέγα μέρος

καθιστᾷ ἐπίπονον τὴν διὰ τῆς Πελοποννήσου πορείαν, καὶ ἔρχονται πολλὰ καὶ ὥραι, καθ' ἃς ὁ ταξειδεύων, μόνος μάλιστα, αἰσθάνεται ἑαυτὸν ὅπως ἐγκαταλείμμενον — ἡ παντὸς ἐπαίνου ἀξία αὕτη ἀρετὴ τῆς φιλοξενίας τὸν ἀναζωογονεῖ, καὶ καλύπτει ἡ εὐγενὴς φιλάνθρωπία τοῦ λαοῦ πᾶσαν ἄλλην αὐτοῦ ἔλλειψιν. Καὶ ἄνευ συστάσεων εἶναι βέβαιος ὁ ταξειδεύων ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ὅτι εἰς πᾶσαν πόλιν, εἰς πᾶν χωρίον θὰ εὕρῃ ἀνθρώπους, προθυμοὺς νὰ τῷ παράσχῃσι πᾶσαν δυνατὴν προστασίαν. Ἄν δὲ ὡς ἀμοιβὴν μετὰ παιδικῆς ὄντως περιεργίας ζητοῦσι τὰς λεπτομερεστέρους πληροφορίες περὶ τοῦ ὀνόματος, τῆς πατρίδος, τῆς ἡλικίας, κοινωνικῆς θέσεως, ἐπαγγέλματος κτλ. τοῦ ταξειδεύοντος, εἶναι βεβαίως τοῦτο μικρὸν ἐλάττωμα, οὐδὲν ὅμως μέγα ἁμάρτημα. Εἶναι τῷ ὄντι θαυμαστὴ ἡ ἑλληνικὴ πολυπραγμοσύνη. Ἰδίως ὑπὸ ἀπελπισίας καταλαμβάνεται ὁ ξένος εἰσερχόμενος εἰς ἑλληνικὸν χᾶν. Ὁ Ἕλλην εἶναι φιλομαθέστατος· ἐκμανθάνει πᾶν ὅτι ἐπιχειρήσῃ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ, ἀλλὰ καὶ λησμονεῖ ταχέως. Ὁ βίος τῶν „Εὐρωπαίων“ εἶναι δι' αὐτὸν τὸ σπουδαιότερον ἀντικείμενον τῆς περιεργίας του. Ἐπεθύμει εἰ δυνατόν ἀμέσως νὰ τοὺς μιμηθῇ, καὶ τοὺς μιμεῖται δυστυχῶς ταχύτατα καὶ ἄνευ καλαιοδησίας εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, πρὸ πάντων ἐν Ἀθήναις. Ἡ φιλομάθεια εἶναι ἡ αἰτία τῆς περιεργίας των, ἥτις παύει ἀμέσως μόλις ἐξοικειωθῇ τις μετ' αὐτῶν. Ἀπεργόμενος τοῦ χωρίου ὁ ξένος ἃς φυλλάττεται τοῦ νὰ προσφέρῃ χρήματα εἰς τοὺς

φιλοξενήσαντας αὐτόν, οὐδὲ καὶ εἰς τὰ παιδιά, ἐκτὸς ἂν θέλῃ νὰ κάμῃ ἐγθρούς.

Ἡμεῖς οἱ πεπολιτισμένοι, μὲ τὰ ξενοδοχεῖά μας, τοὺς ὑπηρέτας μας καὶ τὰς λοιπὰς ἀναπαύσεις μας πολὺ ὀλίγον γνωρίζομεν τὴν ἀληθῆ φιλοξενίαν, τὴν ὁποίαν βλέπομεν ἐν Ἑλλάδι μετὰ θαυμασμοῦ καὶ — διὰ τὸν ἑαυτὸν μου τοῦλάχιστον ὁμολογῶ — μετὰ συγκινήσεως. Δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ τοῦ ἐξόδου ὀλίγων δραχμῶν, δι' ἃς δύναται τις νὰ πορισθῇ τὰς ἀναγκαίας ἀναπαύσεις, ἀλλ' εἶναι τὸ θέλητρον τῶν ἀληθῶν καὶ γνησίων κοινωνικῶν ἀρετῶν, ὅπερ μᾶλλον ἐνδουσιάζει.

Περὶ τῶν κατοίκων τῶν πόλεων δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅ τι θέλει — ἐγὼ βεβαίως δὲν τοὺς ἴδρον χειροτέρους τῶν κατοίκων ἄλλων εὐρωπαϊκῶν πόλεων — ἀλλὰ περὶ τοῦ πυρήνος τοῦ λαοῦ, ἡτοὶ τῶν ἑλλήνων χωρικῶν, οὐδεὶς ποτε οὐδὲ ὁ δυσμενέστερος τῶν ξένων ἐσκέφθη νὰ εἴπῃ τι κακόν. Ὁ πυρὴν οὗτος εἶναι εὐτυχῶς τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐν τῇ κυρίῳ Ἑλλάδι. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ πυρήνος θ' ἀνθήσῃ ποτέ τὸ μέλλον τῆς χώρας, οὐχὶ ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῶν πόλεων, ὅστις ἐσχηματίσθη περὶ τὸν λαόν. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι ῥωμαλέος, μετρίφρων, φιλόξενος, ἀγνός, ὅπως ἐπιδεικνύει μορφώσεως, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὧν ἐγνωρίσαν αὐτόν ἐκ τοῦ πληθίου ἀμφιβόλλει, ὅτι ὁ λαὸς οὗτος θὰ καταστῇ ποτε σπουδαῖος ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἂν κυβερνηθῇ σωφρόνως.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

Αἱ ἐν ταῖς Σελ. 117 καὶ 121 εἰκόνες, ἔργα τῆς καλλιτεχνικῆς γραφίδος τῶν γερμανῶν ζωγράφων Nathanael Sichel καὶ Ed. Schleich ἀπεικονίζουσιν, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, ἡ μὲν Ἰσπανίδα χορεύτρια, ἀναπαυομένη μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ θελκτικοῦ παιγνιδίου της, ἡ δὲ ὑπὸ τὸν τίτλον „ὁμιχλώδης πρωΐα“ τοπογραφίαν ἐν νεφελῶδει πρωϊνῇ ὥρᾳ.

Μακρὰν τῆς πατρίδος της, ἐν τῇ ξένῃ τῆς Ἰταλίας γῇ, ὅπου παρέσυρεν αὐτὴν ἡ δεσποτικὴ τῶν Ῥωμαίων κυριαρχία, εὐρισκομένη ἡ ὡραία Ἰσπανίς, ἀναπαύεται ἡσύχως, τὸ δὲ πρόσωπον αὐτῆς ἐκφράζει τὸ ἀμέριμον ἐκεῖνο ἦθος, ὅπερ εἶνε ἰδιάζον εἰς τοὺς εὐματαβλήτους χαρακτῆρας τῶν λαῶν τῆς μεσημβρίας. Φαίνεται λησμονοῦσα τὰ δεινὰ τοῦ ἐν τῇ ξένῃ γῇ βίου, τὰς καταπίσεις τῶν Ῥωμαίων κατακτητῶν της, οἵτινες ἠρέσκοντο νὰ κοσμοῦσι τὰς πομπῶδεις ἐορτάς των διὰ τῆς λαμπρότητος τῶν κατακτωμένων καὶ υποδοῦλων αὐτοῖς λαῶν. Τὸ μικρὸν τύμπανον, ἐφ' οὗ ἔχει ἐναποθεῖσι τὴν χεῖρα, εἶνε ἀρκετὸν ὅπως διαλύῃ πᾶν νέφος δυσθυμίας. Τὸ ὡραῖον τέκνον τῶν ἐσπερίων ὁρέων εἶνε εὐτυχὲς ἐν τῇ ἀπομονώσει του, ἐν τῇ ἐρημίᾳ του, διότι τὸ θερμὸν αἷμα, ὅπερ ῥέει ἐν αὐτῷ, δὲν ἀφίνει ἐπὶ πολὺ ἀμεταβλήτους τὰς ἐντυπώσεις του καὶ ἀπαλλάσσει οὕτω τὴν νεαρὰν καρδίαν του ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς νοσταλγίας, ἣν τὰ τέκνα τῶν βορείων ὁρέων διαρκέστερον αἰσθάνονται καὶ ἐπὶ μακρὸν διατηροῦσιν ἀφθαρτον ἐν αὐτοῖς.

Ταῦτα ἠθέλησε νὰ ἀπεικονίσῃ διὰ τῆς πρώτης εἰκόνος ἡ γραφὴς τοῦ ζωγράφου Nathanael Sichel, ὅστις ἀρέσκειται νὰ ζητῇ εἰς τὰς χώρας τῆς μεσημβρίας τὰ πρότυπα τῶν εἰκό-

νων του. — Ἀπλὴν τοπογραφίαν παριστᾷ ἡ ἑτέρα εἰκὼν. Ἐν τούτοις ὁποία ποιήσῃ, ὁποία ἰδιάζουσα θελκτικότης, ἐπεκτεινομένη μακρὰν ἐκείθεν μέχρι τοῦ ἀπωτάτου ὀρίζοντος, ὅπου ἀναφαίνεται τὸ τελματῶδες ἔδαφος, διαγράφεται διὰ τῶν γραμμῶν τῆς εἰκόνος ταύτης! Μεταξὺ τῶν λοφοειδῶς ἐκτεινομένων καλαμῶνων λάμπουσιν ὡς ὁ ἄργυρος τὰ ὕδατα τοῦ τέλματος, ἀναμῖξ δὲ συμπλέκονται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὰ ἐπὶ τῆς πεδιάδος ὑψούμενα δένδρα.

Φθινοπωρινῆς πρωΐας ὁμίχλη καλύπτει τὴν ἐρημίαν καὶ ὁ οὐρανὸς μὲ ὑπόλευκον χρῶμα διαφαίνεται διὰ μέσου τῶν νεφῶν. Ἐν τούτοις εὐκόλως δύναται τις νὰ διακρίνῃ ὅτι ταῦτα δὲν ὁμοιάζουσι μὲ τὰ ἀπειλητικὰ ἐκεῖνα νέφη, ἅτινα προαγγέλλουσι καὶ προκαλοῦσι τὴν βροχὴν, ἀλλὰ μὲ τὰ ἐλαφρὰ ἐκεῖνα, τὰ εἰς τὰς πρώτας τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας διαλυόμενα καὶ ἀπογυμνοῦντα μικρὸν κατὰ μικρὸν ἅμα τῇ χαρυνγῇ τὴν πεδιάδα ἀπὸ τοῦ περιβάλλοντος αὐτὴν ὁμιχλώδους τῆς πρωΐας πέπλου.

Τὸ λυκαυγὲς ἤδη ὑποφώσκει· ἡ ἔλαφος ἐξῆλθε τοῦ καλαμῶνος, ἐξ οὗ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ἐξέμπεπε πρὸς τὴν πεδιάδα τὰς κραυγὰς της. Ὁ ἄνεμος ψιθυρίζει ἐλαφρῶς ὑπὸ τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων· τὸ νέφος ῥέξατο πρὸς τὰ ἄνω ὑψούμενον, ὁ δὲ ἀνατέλλων ἥλιος ἥρπει τὰς πρώτας ἀμυδράς ἀκτῖνάς του διὰ μέσου τοῦ νέφους.

Τὴν σκηνὴν ταύτην παριστᾷ ἡμῖν ὁ καλλιτέχνης διὰ τῆς ῥηθείσης τοπογραφίας του.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Ὁ διάσημος οὐγγρος μουσουργὸς Φράντς Liszt διηγήθη κατὰ τὴν τελευταίαν του ἐν Βιέννῃ διατριβὴν τὸ ἔξης ἀνέκδοτον. „Πρὸ τίνος ὁ Βύλωβ διήυθνε συναυλίαν τινά. Αἰφνὴς ἔφθασεν εἰς τὰ ὄψα του θόρυβος ὁμοιάζων πρὸς τὸ πτερυγίσμα πτηνοῦ. Πλήρης ἀπορίας ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ εἶδεν εἰς τὴν πρώτην τῶν ἐδωλίων σειρὰν, ἀκριβῶς ἀπέναντί του, μίαν κυρίαν κρατοῦσαν εἰς χεῖρας εὐμέγεδους ριπίδιον καὶ κινοῦσαν αὐτὸ ἀδιακόπως. Ὁ Βύλωβ ἠτένισεν ἀσκαρδαμνικτὴ τὴν ταραχοποιόν, ἥτις ὅμως ἐφάνη ὅτι δὲν παρετήρησε τοῦτο. Τέλος ὀργισθεὶς ἔκλεισε τὸ πρὸ αὐτοῦ μουσικὸν τεῦχος καὶ ἐφώνησε μεγαλοφῶνως πρὸς αὐτήν: — Κυρία, ἂν ᾖ ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ κινήτε τὸ ριπίδιόν σας, κάμνετέ το τοῦλάχιστον κατὰ τὸν ῥυθμόν!

Οὐχὶ μικρὰν αἰσθησὴν ἐνεποίησεν ἐν Λονδίνῳ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ μεταξὺ τῶν δωρητῶν τῆς ἀρτίως ὑπανδρευθείσης θυγατρὸς τοῦ Γιάδστωνος ἀπουσία τοῦ ὀνόματος τῆς Βασίλισσας Βικτωρίας. Ἡ ἀνασσα τῆς Μ. Βρετανίας ἔχει τὴν συνήθειαν εἰς πᾶσαν νεόνυμφον, τὴν ὁποίαν ἔτυχε νὰ γνωρίσῃ, ν' ἀποστέλλῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων της ὡς δῶρον βαρύντιμον ἰνδικὸν περιώμιον· τὸ δῶρον τοῦτο τὴν φορὰν ταύτην παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν δὲν ἐδόθη. Εἰς τοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους τοῦ Λονδίνου πολλὰ λέγονται καὶ πολλαχῶς σχολιάζεται ἡ διαγωγὴ αὐτῆς τῆς Βικτωρίας, ἥτις μάλιστα εἶχε δεχθῇ τὸν Γιάδστωνον εἰς ἀκρόασιν αὐτὴν τὴν παραμονὴν τῶν γάμων τῆς θυγατρὸς του.